

EXODUS

Offers

Vrijwillige gaven en door de Geest toegeruste arbeiders voor Gods heiligdom.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/exodus/offers

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Vrijwillige bijdragen voor de tabernakel	3 min	4
2	De verplichte halve sikkel	4 min	6
3	Jezus en de tempelbelasting	4 min	8
4	Israël brengt vrijwillig materialen bijeen	4 min	10
5	Herkomst en verscheidenheid van de gaven	3 min	13
6	Meer bijdragen dan nodig	2 min	15
7	Blijmoedig geven zonder dwang	3 min	16
8	De hoeveelheden goud, zilver en koper	4 min	18
9	Bezaleël en Aholiab als ambachtslieden	2 min	20
10	Gods werk vereist Gods Geest	2 min	22
11	Geestelijke gaven als rentmeesterschap	2 min	24
12	Gaven om te spreken en te dienen	3 min	25
13	Dienen met meer dan natuurlijk talent	2 min	27
14	Geestelijke gaven brengen Gods zegen	2 min	28

15	De Geest als kracht voor de gemeente	2 min	29
16	Vakmensen opleiden voor Gods werk	2 min	31
17	Alledaags werk als offer aan God	2 min	32
18	De heilige zalfolie en het reukwerk	5 min	33
	Om verder te lezen		36

1

Vrijwillige bijdragen voor de tabernakel

We hebben nog maar een klein stukje van Exodus over, wat je misschien wat losse gedeelten zou kunnen noemen die we nog moeten behandelen. We hebben de tabernakel en alle bijzonderheden ervan uitvoerig besproken, maar in de hoofdstukken kwamen enkele zaken aan bod waarover we niet hebben gesproken. Een van de dingen die bij de bespreking van de tabernakel vaak ter sprake komen, zijn de bijdragen die voor de tabernakel werden gegeven en de gretigheid waarmee het volk wilde bijdragen.

Het waren meestal niet bepaald geestelijke mensen. Zoals we weten, aanbaden ze een gouden kalf, enzovoort. Maar ze waren ook onervaren. Ze waren honderden jaren slaven in Egypte geweest en hadden heel weinig ervaring met Jahweh. Ze hadden Zijn wetten ontvangen, maar ze waren dwaas geweest en waren bezweken voor de verleiding om een afgod te maken. Dat was een groot probleem geweest. Maar dat werd opgelost. Het bleek dat het volk over het algemeen enthousiast was om mee te werken en God op de juiste wijze te aanbidden.

Daarvoor moesten ze de tabernakel en het bijbehorende meubilair maken, en moesten er priesters zijn, enzovoort. Ze hadden kleding voor de priesters nodig, en materialen voor de tabernakel en het meubilair ervan. Zoals je bij het lezen hebt gezien, was daarvoor veel goud, zilver, hout en materiaal nodig, waaronder linnen, leer en dergelijke. Daarvoor werden bijdragen ingezameld, en op verschillende plaatsen in Exodus wordt over die bijdragen gesproken. Misschien denk je: „Moeten we dat echt behandelen?” Misschien niet tot in alle vermoeiende details, maar omdat er zoveel aandacht aan wordt besteed, heeft het blijkbaar waarde voor ons.

In hoofdstuk 25, vers 1 tot en met 9, staat:

Toen sprak de HEERE tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en zeg dat zij voor Mij een hefoffer nemen. U moet van iedereen wiens hart hem gewillig maakt, een hefoffer voor Mij nemen. Dit is het hefoffer dat u van hen moet nemen: goud, zilver en koper, blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol, fijn linnen en geiten haar, roodgeverfde ramshuiden, zeekoeienhuiden en acaciahout, olie voor de lamp, specerijen voor de zalfolie en specerijen voor het geurige reukwerk, onyxstenen en andere edel stenen als opvulling voor de efod en de borsttas. En zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik in hun midden kan wonen. Volgens alles wat Ik u zal tonen, een ontwerp van de tabernakel en een ontwerp van al zijn voorwerpen, zó moet u het maken.

EXODUS 25:1-9

Hij spreekt dus eigenlijk over deze voorwerpen alsof de mensen ermee bekend zijn. Hij noemt de efod en Hij noemt de olie voor het licht, enzovoort. Toch heeft Hij op dit punt nog geen van die dingen echt beschreven. Die dingen worden later beschreven, in de volgende hoofdstukken.

Maar we kunnen zien dat het bij deze bijdragen niet gaat om Mozes die om zijn honorarium als leider vraagt. Er wordt gevraagd om de daadwerkelijke materialen die nodig zijn voor de dienst, materialen voor de bouw van het heiligdom, zonder welke ze geen heiligdom zullen hebben.

2

De verplichte halve sikkel

We slaan een stukje over en gaan naar hoofdstuk 30, vers 11 tot en met 16. Daar staat:

Verder sprak de HEERE tot Mozes: Wanneer u het aantal Israëlieten opneemt, volgens hun tellingen, dan moet ieder bij hun telling aan de HEERE een losgeld geven voor zijn leven, opdat er bij hun telling geen plaag over hen komt. Dit moeten allen die bij de getelden gaan behoren, geven: een halve sikkel, gerekend volgens de sikkel van het heiligdom (de sikkel is twintig gera waard), een halve sikkel als een hefoffer voor de HEERE. Al wie bij de getelden gaat behoren, van twintig jaar oud en daarboven, moet het hefoffer voor de HEERE geven. De rijke mag niet meer en de arme niet minder geven dan een halve sikkel, als u het hefoffer voor de HEERE geeft om voor uw leven verzoening te doen. U moet het geld ter verzoening van de Israëlieten nemen en het bestemmen voor de dienst van de tent van ontmoeting. Het moet een herinnering voor de Israëlieten zijn voor het aangezicht van de HEERE, om voor uw leven verzoening te doen.

EXODUS 30:11-16

Dit is anders dan wat in hoofdstuk 25 werd beschreven, want in hoofdstuk 25 was het vrijwillig. In hoofdstuk 25, vers 2, werd uitdrukkelijk gezegd:

Van iedereen die het van harte en vrijwillig geeft, moeten jullie mijn offer aannemen.

Dat was één soort offer. Dat was een vrijwillig offer.

Dit is daarentegen een verplicht offer dat een soort hoofdelijke belasting was. De volkstelling zou uiteindelijk worden gehouden. Die was nog niet gehouden. Ze werd gehouden in het boek Numeri. Daaruit zou blijken dat er meer dan 600.000 mannen van twintig jaar en ouder waren. Ieder van hen moest een halve zilveren sikkels geven, wat betekende dat ze na afloop zoiets als 300.000 zilveren sikkels zouden hebben.

Ook dit zilver was bestemd voor het heiligdom. Het zou waarschijnlijk worden gebruikt voor zaken als de zilveren voetstukken die onder de planken stonden waaruit het gebouw van het heiligdom bestond, en voor andere toepassingen van zilver. Het was als een belasting. Het was de tempelbelasting.

Daarna werd het onder de Joden gebruikelijk om bij elke volkstelling de halve sikkels te innen. Zo werd die halve zilveren sikkels een blijvende belasting, zelfs in de tijd van Jezus. Maar in die tijd werd die min of meer als vrijwillig beschouwd. Hier, op dit moment, was de eerste halve sikkels bijna een soort losgeld voor henzelf. God zei: „Ik heb jullie uit Egypte bevrijd. Jullie staan daarom bij Mij in de schuld. Om te laten zien dat jullie daarvoor bij Mij in de schuld staan, kunnen jullie losgeld voor jezelf betalen.” Dat was trouwens behoorlijk goedkoop. De waarde ervan was waarschijnlijk ongeveer vijftig cent. Ik weet het niet meer. Het was een klein bedrag. Het was betaalbaar. Zelfs de armen konden het geven, en de rijken zouden niet meer geven.

In zekere zin is dat beginsel waarschijnlijk veelbetekenend: de armen betalen niet minder en de rijken betalen niet meer. In sommige opzichten zijn alle mensen gelijk voor God. Iedereen heeft voor God dezelfde waarde, rijk of arm, en staat in dezelfde mate bij God in de schuld. Dat blijkt uit het feit dat iedereen dit vastgestelde bedrag geeft.

3

Jezus en de tempelbelasting

In de tijd van Jezus vroegen de Joden eens aan Petrus of Jezus de tempelbelasting betaalde. Het ging om deze halve sikkels waarover we het hier hebben. Dat vinden we in Mattheüs 17. In Mattheüs 17:24-27 staat:

Toen zij Kapernaüm binnengekomen waren, gingen zij die de twee drachmen inden, naar Petrus toe en zeiden: Betaalt uw Meester de twee drachmen niet? Hij zei: Jawel. En toen hij in huis gekomen was, was Jezus hem voor en zei: Wat denkt u, Simon? De koningen van de aarde, van wie ontvangen zij tol of belasting, van hun zonen of van vreemden? Petrus zei tegen Hem: Van vreemden. Jezus zei tegen hem: Dan zijn de zonen dus vrijgesteld. Maar om hun geen aanstoot te geven: ga naar de zee, werp een vishaak uit, en pak de eerste vis die bovenkomt. Doe zijn bek open en u zult een stater vinden. Neem die en geef hem aan hen voor Mij en voor u.

MATTHEÛS 17:24-27

— dat zou de zilveren halve sikkels zijn —

Maar toen begon hij zich af te vragen of hij wel het juiste had gezegd. Hij wist het niet zeker.

Hij zou daar in feite een sikkels vinden, en die zou genoeg zijn voor twee mensen. Hij vond niet genoeg voor alle twaalf discipelen. Jezus leek niet goed te weten wat Hij van het betalen van deze tempelbelasting moest vinden. Hij zei in feite: „Wij zijn ervan vrijgesteld. Dit is het huis van Mijn Vader dat hiermee wordt onderhouden. Dit is bestemd voor het onderhoud van de tempel, en Ik ben een van Zijn kinderen.”

Koningen vragen hun kinderen niet om hun schatting te betalen. Ze eisen schatting van overwonnen volken, van vreemdelingen. Aardse koningen vragen hun zonen niet om hun onkosten te betalen. De zonen zijn vrij vanwege hun koninklijke status. Vreemdelingen en overwonnen volken moeten schatting betalen aan de koning die hen heeft overwonnen.

Jezus zegt in wezen: „Dit geld is bestemd voor de tempel, en dit is Gods huis, en wij zijn Zijn kinderen. Dit is niet iets waarvan Hij verwacht dat wij het betalen. Maar we willen deze mensen geen aanstoot geven, dus betaal het maar.” Maar Hij nam het geld niet uit de kas van de discipelen. Hij zei: „Ga een vis vangen.”

Het is een heel vreemd verhaal, omdat het een wonder lijkt te zijn: Jezus zorgde ervoor dat deze vis werd gevangen, die de munt in zijn bek had. Wat dit nu precies betekent wat betreft de toepassing ervan op ons, is moeilijk te zeggen, omdat die tempel er vandaag de dag niet meer staat. Jezus leek te denken dat het onderhoud van de tempel in die tijd geen prioriteit zou zijn voor God of voor Gods kinderen. Misschien dacht Jezus al in termen van een nieuwe tempel die uit Zijn discipelen bestond. Daarom voelden Hij en Zijn discipelen zich eigenlijk niet verplicht de oude tempel te onderhouden. Maar Hij zei: „We willen hun geen aanstoot geven, dus we betalen het toch maar.”

Het was vrijwillig. Daarom vroegen mensen: „Betaalt jouw Meester de tempelbelasting of niet?” Je kon die wel of niet betalen. Maar in de dagen van Mozes was die hier verplicht. Het was het enige deel van de bijdragen voor de tabernakel dat verplicht was, en het was niet erg duur. God legde Israël geen hoge verplichte bijdrage op. Er was veel nodig, maar voor bijna alles wachtte Hij op vrijwillige offers.

4

Israël brengt vrijwillig materialen bijeen

Als je nu naar Exodus 35:4–29 gaat, vinden we daar de beschrijving van de dingen die het volk aanbood. Inmiddels zullen die dingen ons bekend voorkomen. In Exodus 35:4

sprak Mozes tot de hele gemeente van de kinderen van Israël en zei:

Verder sprak Mozes tot heel de gemeenschap van de Israëlieten: Dit is het woord dat de HEERE geboden heeft: Neem uit dat wat u hebt, een hefoffer voor de HEERE. Ieder die gewillig van hart is, moet het brengen als hefoffer voor de HEERE: goud, zilver en koper, blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol, fijn linnen en geiten haar, roodgeverfde ramshuiden, zeekoeienhuiden en acaciahout, olie voor de lamp, specerijen voor de zalfolie en specerijen voor het geurige reukwerk; onyxstenen en andere edel stenen als opvulling voor de efod en de borsttas. Allen die wijs van hart zijn onder u, moeten komen en alles maken wat de HEERE geboden heeft: de tabernakel, zijn tent en dekkleed, haken, planken, dwarsbalken, pilaren en voetstukken; de ark met zijn draagbomen, het verzoendeksel en het voorhangsel ter afscherming; de tafel met zijn draagbomen, al de bijbehorende voorwerpen en de toonbroden; de kandelaar voor het licht en de bijbehorende voorwerpen, zijn lampen en de olie voor het licht; het reukofferaltaar en zijn draagbomen, de zalfolie, het geurige reukwerk, het gordijn van de ingang voor de ingang van de tabernakel; het brandofferaltaar, het koperen rooster dat erbij hoort, zijn draagbomen en alle bijbehorende voorwerpen, het wasvat met zijn voetstuk; de kleden van de voorhof, zijn pilaren en bijbehorende voetstukken, het gordijn voor de poort van de voorhof; de pinnen van de tabernakel en de pinnen van de voorhof, met de bijbehorende touwen; de ambtskleding om in het heilige te dienen, de geheiligde kleding van de priester Aäron en de kleding van zijn zonen om daarin als priester te dienen. Toen ging heel de gemeenschap van de

Israëlieten bij Mozes weg, en ze kwamen terug: ieder wiens hart hem daartoe bewoog en ieder wiens geest hem gewillig maakte. Ze brachten het hefoffer voor de HEERE ten behoeve van het werk aan de tent van ontmoeting, voor al het dienstwerk daarin en voor de geheiligde kledingstukken. Zo kwamen ze, de mannen en de vrouwen. Ieder die gewillig van hart was, bracht sierspelden, oorringen, zegel ringen, halssieraden en allerlei gouden voorwerpen. Ja, iedereen die de HEERE een beweegoffer van goud bracht, en iedereen bij wie blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol, fijn linnen, geiten haar, roodgeverfde ramshuiden en zeekoeienhuiden te vinden was, die bracht ze. Ieder die een hefoffer van zilver of koper bracht, bracht dat als hefoffer voor de HEERE; en ieder bij wie acaciahout gevonden werd, bracht het voor al het werk ten behoeve van de dienst. Elke vrouw die wijs van hart was, spon eigenhandig en bracht wat ze gesponnen had: blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en fijn linnen. En al de vrouwen van wie het hart hen daartoe bewoog en die wijs van hart waren, sponnen het geiten haar. De leiders brachten ook onyxstenen en andere edel stenen als opvulling voor de efod en de borsttas, specerijen en olie voor de lamp, voor de zalfolie en voor het geurige reukwerk. Alle mannen en vrouwen van wie het hart gewillig was, droegen bij aan al het werk dat de HEERE door de dienst van Mozes geboden had te doen. De Israëlieten brachten het als een vrijwillige gave voor de HEERE.

EXODUS 35:4-29

enzovoort.

5

Herkomst en verscheidenheid van de gaven

Dit zijn dezelfde dingen die we eerder hebben gelezen. Let er natuurlijk op dat onder de dingen die werden aangeboden goud wordt genoemd, waarvan er veel zou zijn, en zilver en brons. Naast het zilver van de halve sikkel was er dus nog dit extra zilver dat ze zouden inzamelen. Er was dus echt heel veel zilver.

Dan staat er in vers 10:

Allen die wijs van hart zijn onder u, moeten komen en alles maken wat de HEERE geboden heeft:

EXODUS 35:10

En zo lezen we dat de voorwerpen werden aangeboden. In vers 20 staat:

En de hele gemeenschap van de Israëlieten ging bij Mozes weg. Daarna kwam iedereen die zich er met hart en ziel toe geroepen voelde, en ze brachten de Heer een offer voor het werk aan de ontmoetingstent, voor alles wat daarvoor nodig was en voor de heilige kleding. Zowel mannen als vrouwen kwamen, iedereen die van harte wilde geven, en ze brachten oorbellen, neusringen, ringen en kettingen mee, allerlei gouden sieraden. Kortom, iedereen die de Heer goud wilde aanbieden. Iedereen die blauwpurperen, roodpurperen of scharlakenrode stof had, fijn linnen, geitenhaar, ramsvellen of dassenvellen, bracht die mee. Iedereen die zilver of brons wilde geven, bracht dat als offer voor de Heer. En iedereen die acaciahout had dat voor het werk gebruikt kon worden, bracht het mee.

Nogmaals, waar hadden deze mensen al die spullen vandaan? Ze hadden ze van de Egyptenaren gekregen. Sommige mensen hadden dassenvellen. Sommige mensen hadden ramsvellen. Sommige mensen hadden acaciahout. Blijkbaar gingen ze, voordat ze Egypte verlieten, allemaal bij hun Egyptische burens langs om spullen te vragen, en kregen verschillende mensen verschillende dingen. De ene Egyptenaar had een stapel hout liggen, en dus zeiden de Joden: „Goed, die neem ik wel.” Iemand

anders zei: „Nou, ik heb hier een stapel dassenvellen liggen.” Die man zei: „Die neem ik wel.” Zo hadden verschillende Joden, verschillende Israëlieten, verschillende dingen. Wie dit had, bracht dit mee, en wie dat had, bracht dat mee.

In vers 25 staat:

Alle vrouwen die goed konden handwerken, sponnen zelf garen en brachten wat ze gesponnen hadden van blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en fijn linnen. En alle vrouwen die zich geroepen voelden en er verstand van hadden, sponnen geitenhaar. De leiders brachten onyxstenen en andere stenen die op de efod en de borsttas moesten worden gezet. De beschrijving daarvan hebben we nog niet gelezen. Verder brachten zij:

specerijen en olie voor de lamp, voor de zalfolie en voor het geurige reukwerk.

EXODUS 35:28

Er staat:

Alle mannen en vrouwen van wie het hart gewillig was, droegen bij aan al het werk dat de HEERE door de dienst van Mozes geboden had te doen. De Israëlieten brachten het als een vrijwillige gave voor de HEERE.

EXODUS 35:29

6

Meer bijdragen dan nodig

En zo hebben we zojuist gelezen over alles wat werd aangeboden. Naar het bleek, brachten ze meer dan nodig was. In hoofdstuk 36, vers 2 tot en met 7, wordt zelfs aan Mozes gemeld dat er te veel spullen worden gegeven. Er staat:

Mozes had namelijk Bezaleël en Aholiab geroepen, en ieder die wijs van hart was, aan wie de HEERE wijsheid in zijn hart gegeven had, iedereen wiens hart hem ertoe bewoog om naar voren te komen om het werk te verrichten. Zij namen van Mozes heel het hefoffer aan dat de Israëlieten gebracht hadden om het werk ten dienste van het heiligdom te verrichten. Men bracht elke morgen nog vrijwillige gaven bij hem. Toen kwamen alle vaklieden die allerlei werk voor het heiligdom deden, man voor man, van het werk waarmee ze bezig waren, en ze zeiden tegen Mozes: Het volk brengt veel, meer dan toereikend is ten dienste van het werk dat de HEERE geboden heeft te doen. Toen gaf Mozes bevel dat men een boodschap door het kamp zou laten gaan: Laat geen man of vrouw nog werk verrichten voor het hefoffer voor het heiligdom. Zo werd het volk ervan weerhouden om nog meer te brengen. Want het materiaal was voldoende voor hen om er al het werk mee te kunnen verrichten, ja, er bleef over.

EXODUS 36:2-7

Dat is een mooi probleem om te hebben wanneer je een kostbaar project hebt en mensen meer dan bereid zijn om te helpen, zodat er zelfs meer geld is dan nodig en de leiders het bevel moeten geven: „Breng alsjeblieft niets meer.” Ik weet niet of ik ooit

een voorganger zoiets heb horen zeggen. Ik weet niet of ik ooit een voorganger heb horen zeggen: „Alsjeblieft, mensen, jullie offers zijn te royaal. We hebben niet zoveel nodig. Alle kosten zijn gedekt. Breng het alsjeblieft niet hierheen.”

Nu denk ik natuurlijk niet dat je te veel kunt geven. Eén reden waarom de voorganger van een gemeente dat nooit zou zeggen, is dat de meeste gemeenten, zelfs als er meer zou zijn dan nodig is, wel een visie hebben om uit te breiden, een extra vleugel aan het gebouw te zetten, of op zijn minst nog wat zendelingen zouden kunnen ondersteunen of iets dergelijks. Er kunnen goede dingen met het geld worden gedaan.

7

Blijmoedig geven zonder dwang

Maar het is mooi om te zien dat God de harten van de mensen zo bewoog dat ze het maar bleven aandragen en bleven geven, hoewel er waarschijnlijk voor honderden miljoenen dollars aan materialen nodig was. Ik herinner me dat ik voor het eerst naar Calvary Chapel Costa Mesa kwam. Ik kwam net uit een traditionele gemeente, en dit was aan het begin van de Jesus Movement. Daarom was ik niet bekend met dingen die erg ontraditioneel waren. Calvary Chapel hield iedere avond van de week samenkomsten, maar op zondagochtend hadden ze een samenkomst die veel traditioneler was dan hun andere samenkomsten. De samenkomst op zondagochtend leek min of meer op een gewone gemeentelijke samenkomst, terwijl de avondsamenkomsten meer op opwekkingssamenkomsten en onderwijssamenkomsten leken.

De eerste keer dat ik op zondagochtend naar Calvary ging, zag ik voor het eerst dat mensen zich netjes aankleedden om naar Calvary Chapel te gaan, omdat het een behoudender dienst was. Maar toen het tijd was voor de collecte, stond Chuck Smith op. Later kwam ik erachter dat hij dit iedere week zei. Hij zei: „De Bijbel zegt dat de Heere een blijmoedige gever liefheeft.” Hij zei dat het Griekse woord dat hier met „blijmoedig” is vertaald, hilaros is, het woord waarvan het Engelse „hilarious” is afgeleid. Hij zei: „Wanneer we God aanbidden door te geven, hoort dat een uitbundig vreugdevolle ervaring te zijn. We horen dolblij te zijn. Als je niet met een uitbundig

vreugdevolle geest aan de collecte kunt geven, geef dan alsjeblieft helemaal niets. God heeft jouw geld niet nodig. Als je niet blijmoedig kunt geven, geef dan alsjeblieft niet. Bevelek Gods schatkamer niet met geld dat je met tegenzin geeft.”

Ik stond versteld toen ik dat hoorde, want ik had mijn voorganger in de baptistengemeente nog nooit horen proberen om mensen die niet graag wilden geven, ervan te weerhouden om te geven. Maar het verbazingwekkende is dat dit werkelijk Chucks houding was. Ze hielden iedere avond van de week avondsamenkomsten, en bij geen van die samenkomsten hielden ze een collecte. De enige samenkomst waarin ze een collecte hielden, was die op zondagochtend, en aan het begin gaf hij altijd zo’n soort waarschuwing. Toch bleef dat werk maar groeien en was er een overvloed aan middelen. Daardoor breidden ze hun werk uit met allerlei vormen van bediening, omdat de mensen maar wilden blijven geven.

Ik herinner me dat Chuck zei dat andere plaatselijke voorgangers hem doordeweeks soms aanspraken en zeiden: „Wat doe jij om deze mensen zo veel te laten bijdragen? Onze gemeente kan nauwelijks haar rekeningen betalen.” Ze dachten dat Chuck wel iets moest doen om mensen te manipuleren zodat ze zouden geven. Hij wist niet wat hij moest zeggen. Hij zei alleen maar dat de mensen graag gaven.

Dat is wat Mozes hier in dit specifieke geval ontdekte. Deze mensen wilden graag geven, en hun moest worden gezegd dat ze moesten ophouden met geven. Datzelfde was later ook het geval toen in de tijd van David de inzameling voor de tempel werd gehouden. De mensen waren enthousiast over het project. Omdat ze voor ogen hadden wat ermee bereikt kon worden, kon je eigenlijk niet voorkomen dat ze er veel aan gaven.

8

De hoeveelheden goud, zilver en koper

Het laatste gedeelte over de giften staat in hoofdstuk 38, vers 21 tot en met 31. Daar wordt verteld welke materialen er werden gebracht. Hoofdstuk 38, vers 21, zegt:

Dit zijn de getelde voorwerpen voor de tabernakel, de tabernakel van de getuigenis, die op bevel van Mozes geteld zijn door de dienst van de Levieten onder leiding van Ithamar, de zoon van de priester Aäron. Bezaleël nu, de zoon van Uri, de zoon van Hur, uit de stam Juda, heeft alles wat de HEERE aan Mozes geboden had, gemaakt, en met hem Aholiab, de zoon van Ahisamach, uit de stam Dan, een graveerder, kunstenaar en maker van borduurwerk van blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en van fijn linnen. Al het goud dat bij het werk gebruikt werd, bij al het werk aan het heiligdom, namelijk het goud afkomstig van het beweegoffer, bedroeg negenentwintig talent en zevenhonderddertig sikkel, gerekend volgens de sikkel van het heiligdom.

EXODUS 38:21-24

Een talent goud is, geloof ik, 60 pond. Dus bijna 30 talenten zouden ongeveer 1.800 pond zijn. Er werd dus bijna een ton goud gebruikt, iets minder dan een ton, met daarnaast nog 730 sikkels, volgens de sikkel van het heiligdom.

En het zilver van hen die geteld waren uit de gemeenschap, was honderd talent en duizend zevenhonderdvijfenzeventig sikkel, gerekend volgens de sikkel van het heiligdom. Eén beka per persoon, dat is een halve sikkel, gerekend volgens de sikkel van het heiligdom, voor ieder die bij de getelde personen van twintig jaar oud en daarboven ging behoren, zeshonderddrieduizend vijfhonderdvijftig man.

EXODUS 38:25-26

Dat is wat een beka is.

Het is interessant dat de volkstelling nog niet is opgetekend. Die komt in het boek Numeri aan de orde, maar hier wordt ons al het aantal gegeven dat later uit de volkstelling naar voren komt. Zonder een volkstelling te houden, hadden ze kunnen afleiden hoeveel mannen dat bedrag betaalden door de halve sikkels bij elkaar op te tellen. Het kwam op het juiste aantal uit.

Ook was er honderd talent zilver om de voetstukken van het heiligdom en de voetstukken van het voorhangsel te gieten: honderd voetstukken voor honderd talent, één talent per voetstuk.

EXODUS 38:27

Dit waren de voetstukken voor de planken van het heiligdom. Denk aan die hoge planken van 15 voet die met goud overtrokken waren. Die waren natuurlijk erg zwaar. Het voetstuk waarop ze stonden en waarmee ze op hun plaats werden gehouden, was van zilver gemaakt. Elk ervan was een voetstuk van 60 pond.

Van de duizend zeventienvijfzestig sikkel maakte hij de haken aan de pilaren; hij overtrok hun koppen, dat wil zeggen de bekroningen boven op de pilaren, en maakte er verbindingstukken aan vast. Het koper van het beweegoffer bedroeg zeventig talent en tweeduizend vierhonderd sikkel. Daarvan maakte hij de voetstukken bij de ingang van de tent van ontmoeting, het koperen altaar, het koperen rooster dat daarbij hoorde, al de voorwerpen van het altaar,

EXODUS 38:28-30

de voetstukken rondom de voorhof, de voetstukken bij de poort van de voorhof, alle pinnen voor de tabernakel en alle pinnen rondom de voorhof.

EXODUS 38:31

9

Bezaleël en Aholiab als ambachtslieden

Toegegeven, al die details zijn een beetje langdradig, maar God achtte het goed om ze allemaal vast te leggen. Het is dus niet aan ons om te beslissen dat ze niet belangrijk genoeg zijn om te behandelen. Er zijn in dit hele gedeelte nog een of twee andere dingen die we moeten bekijken. Eén daarvan heeft te maken met de ambachtslieden, degenen die het kunstzinnige werk daadwerkelijk uitvoerden. Zij maakten de cherubs en het meubilair en dergelijke. Er zit veel graveerwerk op de kandelaar, op de gouden tafel, op de gouden altaren, enzovoort. Het moesten dus bekwame vaklieden zijn. Hun

namen worden genoemd, maar niet alleen hun namen. Ook de bijzondere bekwaamheid die zij hadden, wordt genoemd. Dit is iets wat volgens mij het overwegen waard is.

In hoofdstuk 31, vers 1, staat:

Daarna sprak de HEERE tot Mozes: Zie, Ik heb Bezaleël, de zoon van Uri, de zoon van Hur, uit de stam Juda, bij zijn naam geroepen. Ik heb hem vervuld met de Geest van God, met wijsheid, inzicht, kennis en allerlei vakmanschap, om ontwerpen te bedenken en om die uit te voeren in goud, zilver en koper; en om edel stenen te bewerken en in te zetten, en om hout te bewerken, dus om allerlei werk te verrichten.

EXODUS 31:1-5

Deze man was een veelzijdig ambachtsman, die met vrijwel elk denkbaar materiaal kon werken.

En Ik, zie, Ik heb Aholiab, de zoon van Ahisamach, uit de stam Dan, aan hem toegevoegd. En in het hart van ieder die wijs van hart is, heb Ik wijsheid gegeven zodat zij alles kunnen maken wat Ik u geboden heb: de tent van ontmoeting, de ark van de getuigenis, het verzoendeksel dat daarop ligt, alle voorwerpen voor de tent, de tafel met zijn voorwerpen, de zuiver gouden kandelaar met al zijn voorwerpen, het reukofferaltaar, het brandofferaltaar met al zijn voorwerpen, het wasvat met zijn voetstuk, de ambtskleding, de geheiligde kleding van de priester Aäron, de kleding van zijn zonen om daarin als priester te dienen, de zalfolie en het geurige reukwerk voor het heiligdom. Overeenkomstig alles wat Ik u geboden heb, moeten zij het maken.

EXODUS 31:6-11

10

Gods werk vereist Gods Geest

Het belangrijke punt hier is dat God natuurlijk bijzondere vaklieden nodig had die in staat waren om het heilige werk te doen. Het waren niet zomaar mensen die bekwaam waren. In ieder geval wat de voorman betreft: de leider van de groep ambachtslieden was Bezaleël. God zei uitdrukkelijk:

Ik heb hem vervuld met de Geest van God, en dat was natuurlijk de reden waarom hij het talent had dat hij had.

Nu had Hij ook gewoon kunnen zeggen: 'Ik heb gemerkt dat deze man op dit gebied zeer bekwaam is.' In een groep van zeshonderdduizend mannen zouden mannen met verschillende graden van bekwaamheid zijn geweest. God had eenvoudig de man

kunnen vinden die de beste metaalbewerker was en kunnen zeggen: ‘Deze man is goed. Ik laat hem het werk doen.’ Maar Hij zegt:

Ik heb hem hiervoor de Geest van God gegeven, want Gods werk moet door Gods Geest worden gedaan, of in elk geval door de bekwaammaking van Gods Geest. Het is niet genoeg dat een man natuurlijke bekwaamheid heeft. Hij moet voor die taak door de Geest van God gezalfd zijn.

Dit is een heel belangrijk beginsel dat we in de hele Schrift aantreffen. God deed Zijn werk in het Oude Testament, waarbij Hij leiderschap verschaftte enzovoort, door mannen die vervuld waren met de Geest: profeten op wie de Geest kwam. Wanneer de koningen werden gezalfd, wanneer Saul tot koning werd gezalfd, kwam de Geest op hem. Toen hij werd verworpen, verliet de Geest hem en kwam Hij op David, zodat die het volk kon leiden. Mozes had de Geest op zich. Toen het leiderschap met zeventig oudsten werd gedeeld, kwam de Geest op hen. Blijkbaar kwam de Geest van God ook op de richters. Dat wordt niet altijd vermeld, maar in sommige gevallen wel, vooral bij Simson. De Geest van God kwam op hem.

Om het volk van God te leiden of op welke manier dan ook bediening te verrichten, moet iemand dus gezalfd of vervuld zijn met de Geest van God. Er zijn mensen die geen christen zijn en daarom niet vervuld zijn met de Geest van God, maar die op veel gebieden van nature zeer begaafd zijn. Maar God is niet onder de indruk van natuurlijke gaven. Hij is er niet in geïnteresseerd om eenvoudig de meest begaafde te vinden. Hij wil degene vinden die het meest geestelijk is, degene die de grootste toerusting heeft die Hij in hem heeft gelegd. God neemt werkelijk alleen dienstbetoon aan waarvoor Hij Zelf het vermogen verschaft om het te verrichten.

11

Geestelijke gaven als rentmeesterschap

Zo zien we bijvoorbeeld dat Petrus in 1 Petrus, hoofdstuk 4, de christenen aanspreekt over hun gaven, hun geestelijke gaven. In 1 Petrus 4, vers 10 en 11, zegt Petrus:

Laat ieder de anderen dienen met de genadegave zoals hij die ontvangen heeft, als goede beheerders van de veelsoortige genade van God. Als iemand spreekt, dan als iemand die de woorden van God spreekt; als iemand dient, dan als iemand die dient uit kracht die God schenkt; zodat God in alles verheerlijkt wordt door Jezus Christus. Hem komt de heerlijkheid en de kracht toe, tot in alle eeuwigheid. Amen.

1 PETRUS 4:10-11

Het woord 'gave' is hier het woord charisma. Charis is genade. Charisma betekent genadegave. Het woord 'gave' is charisma, en charis, dat genade betekent, is daarvan de stam. Maar de genadegaven zijn dezelfde dingen die Paulus elders de gaven van de Heilige Geest noemt.

Hij zegt:

Gebruik de geestelijke gave die je hebt gekregen om elkaar te helpen.

Dienen betekent dienstbaar zijn. Je hebt dus een gave ontvangen. Gebruik die om elkaar te dienen, als goede rentmeesters van de veelvoudige genade van God. God heeft je door Zijn Geest van genade de genade van deze gave of de genade van die gave gegeven. Dat vermogen dat Hij je geeft, is datgene waarover je het rentmeesterschap moet voeren. Je beheert die gave. Als je die gebruikt om elkaar te dienen, ben je een goede rentmeester van die genadegave die God heeft gegeven.

Dan zegt hij in vers 11:

Als iemand spreekt, laat hem dan spreken alsof hij de woorden van God doorgeeft.

De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, heeft hier „de Godsspraken”. Hij legt dat uit als: zoals een profeet van God. Laat hij met andere woorden spreken onder de leiding en inspiratie van de Heilige Geest.

12

Gaven om te spreken en te dienen

Met „dient” bedoelt Petrus: dienstbaar zijn. In vers 10 spreekt hij over de gaven van de Geest in het algemeen. Vervolgens verdeelt hij ze in vers 11 in twee soorten gaven. Er zijn mensen die de gave hebben om te spreken, en er zijn mensen die de gave hebben om te dienen. Zij spreken niet; zij dienen. Spreken hoort natuurlijk ook een vorm van dienen te zijn. Maar hij spreekt over het verschil tussen degenen die door het spreken van de woorden van God voorzien in geestelijke behoeften, en degenen die daarentegen door dienstbetoon voorzien in lichamelijke behoeften.

Wanneer Paulus verschillende gaven van de Geest opsomt, staan daar beide soorten bij. De meeste gaven die Paulus noemt, zijn spreekgaven. Hij spreekt over een woord van kennis, een woord van wijsheid, profetie, tongen, vertolking van tongen, onderwijs en vermaning. Dit zijn allemaal gaven waarbij gesproken wordt, en ze zijn gericht op de geestelijke behoeften van het lichaam van Christus. Maar ook de gave om barmhartigheid te bewijzen, de gave van hulpbetoon en de gave om te geven worden genoemd. Die voorzien allemaal in de lichamelijke behoeften van het lichaam van Christus.

Het lichaam van Christus bestaat uit mensen die op beide terreinen leven. Ze hebben lichamelijke en geestelijke behoeften, en daarom zijn er beide soorten gaven. Sommige mensen spreken voornamelijk, en hun bijdrage is daarom gericht op de geestelijke behoeften van de gemeente. Andere mensen dienen en hebben gaven van hulpbetoon, geven, enzovoort.

Het belangrijke dat Petrus zegt, is dat je het, tot welke categorie het ook behoort, niet in eigen kracht moet doen. Doe het overeenkomstig de gave die God geeft. Als jij iemand bent die spreekt, spreek dan zoals de Godsspraken klinken. Dat wil zeggen: door de geestelijke gave van God. Niet omdat je van nature welbespraakt bent, niet

omdat je als redenaar bent opgeleid en niet omdat je een formele opleiding hebt gevolgd en daardoor dingen weet die andere mensen niet weten. Spreek niet vanuit die kwalificaties. Spreek vanuit de enige kwalificatie die ertoe doet, namelijk dat de Heilige Geest je tot een woordvoerder heeft gemaakt. De Heilige Geest geeft je woorden om te spreken, want het zijn de woorden die de Geest geeft die de geesten van mensen zullen voeden.

Andere woorden, die niet van de Heilige Geest komen, kunnen het verstand van de mensen voeden, of zelfs hun ego, of het ego van de spreker. Maar als het de woorden zijn die de Heilige Geest geeft, dan geeft de Heilige Geest woorden die de geesten van de luisteraars zullen dienen,

Laat er geen vuile taal uit uw mond komen, maar wel iets goeds, wat nuttig is tot opbouw, opdat het genade geeft aan hen die het horen.

EFEZE 4:29

zoals Paulus in Efeze 4 zegt.

Dan zijn er andere gaven die gaven van dienstbetoon zijn. Petrus zei dat als je zulke gaven hebt:

Als iemand spreekt, dan als iemand die de woorden van God spreekt; als iemand dient, dan als iemand die dient uit kracht die God schenkt; zodat God in alles verheerlijkt wordt door Jezus Christus. Hem komt de heerlijkheid en de kracht toe, tot in alle eeuwigheid. Amen.

1 PETRUS 4:11

Niet noodzakelijkerwijs alleen met natuurlijk vermogen, maar met datgene waarin God op bovennatuurlijke wijze voorziet.

13

Dienen met meer dan natuurlijk talent

Je zou kunnen zeggen: „Als mijn dienst aan het lichaam van Christus bestaat uit het repareren van auto's voor mensen, hoe maak ik dan onderscheid tussen het vermogen waarin God voorziet en mijn natuurlijke vermogens op dat gebied, waarvoor ik ben opgeleid of waarvan ik van nature kennis heb? Of als mijn bediening bestaat uit koken voor mensen, stoelen klaarzetten, gras maaien of iets dergelijks doen, hoe doe ik dat dan overeenkomstig het vermogen waarin God voorziet, in tegenstelling tot gewoon het natuurlijke vermogen dat iedereen zou kunnen hebben?”

Ik geloof dat de gaven van de Geest, zoals de gave die Oholiab en Bezaleël hadden, waarschijnlijk ook bestonden uit wat de meeste mensen als natuurlijke talenten zouden beschouwen, artistieke talenten. Naast hen waren er in Israël waarschijnlijk veel mensen met talenten van een vergelijkbaar niveau. We weten niet eens of dit de meest getalenteerde mannen op hun vakgebied waren. Maar zij waren degenen op wie God Zijn Geest legde en die Hij daardoor machtigde, zalfde en in staat stelde om het werk als geestelijk werk te verrichten.

Iemand die geen gave voor onderwijs of profetie heeft, die niet de gave of de roeping heeft om tot de gemeente te spreken, kan een geweldige spreker zijn en hoogopgeleid zijn. Maar wanneer zo iemand spreekt, spreekt diegene slechts vanuit menselijk vermogen, en daar gaat geen geestelijke zegen van uit. God is er niet in werkzaam, omdat het niet uit Zijn Geest voortkomt.

Hetzelfde geldt wanneer het niet om spreken gaat, maar om koken, schoonmaken, repareren, onderhoud plegen of welke praktische hulp iemand ook geeft. Als dat iemands gave is, dan doet diegene dat. Wat diegene doet, ziet er natuurlijk hetzelfde uit als wat iemand die geen christen is zou doen bij het verrichten van hetzelfde werk. Maar er zou een geestelijke zegen in zitten. Ik weet niet hoe ik dit moet uitleggen, behalve door te zeggen dat ik me voorstel dat velen van jullie gevallen hebben meegemaakt waarin—

Laten we zeggen dat een gemeente een conciërge heeft die het gewoon als baan doet. Hij lijkt geen gave van hulpbetoon te hebben, maar het is zijn werk om te helpen. Hij vervult gewoon een functie. Misschien doet hij het zelfs wel met tegenzin. Hij doet het niet vanuit de bekwaamheid die God geeft. Hij doet het gewoon als iets wat hij kan en waarmee hij de kost kan verdienen. Maar dan zijn er andere mensen die dienen, en wanneer zij dienen, is het gewoon een zegen.

14

Geestelijke gaven brengen Gods zegen

Ik zie dat bijvoorbeeld heel duidelijk bij de gave van gastvrijheid. Bijna iedereen zal weleens iemand bij zich thuis uitnodigen en proberen diegene zich thuis te laten voelen. Maar op sommige plaatsen voel je je echt thuis. Op andere momenten niet. Ze doen hun best, maar je hebt het gevoel dat je een indringer bent in de ruimte van iemand anders. Bij weer andere mensen loop je hun huis binnen en heb je gewoon het gevoel dat je daar echt thuishoort. Er heerst gewoon een gastvrije sfeer. Er zit een geestelijk aspect aan wat zij doen, waardoor het mensen dient.

Petrus zegt dat geestelijke gaven er soms uit kunnen zien als hetzelfde soort gedrag dat mensen zonder die gaven vertonen. Maar een geestelijke gave is iets wat, wanneer ze wordt uitgeoefend, God verheerlijkt. De mensen die ermee gediend worden, ontvangen een zegen, en die zegen komt van God door de Heilige Geest. Dat maakt het tot een geestelijke begaafdheid: God dient erdoorheen. Het is niet zomaar iets wat gedaan wordt.

Een man kan een inspirerende toespraak houden over een godsdienstig onderwerp, een toespraak die mensen onderwijst, en mensen kunnen veel meer informatie ontvangen die ze daarvoor niet hadden. Toch hoeft er helemaal geen geestelijke zegen te zijn. God gebruikt die toespraak helemaal niet om de toehoorders te veranderen. Evenzo kunnen mensen allerlei vormen van dienstbetoon verrichten, of zelfs geven, zonder dat dit het Koninkrijk van God werkelijk bevordert, omdat God hen niet leidt of in staat stelt. Ze doen het niet vanuit de bekwaamheid die God geeft. Ze doen het gewoon omdat zij die bekwaamheid hebben. Ze zijn zich er niet van bewust dat God Degene is Die hun kracht geeft, hen in staat stelt en door hen heen werkt.

God heeft er altijd op gestaan dat Zijn gemeente wordt gebouwd door mensen die de Geest van God hebben en daarvoor de gaven hebben. De tabernakel en het bijbehorende meubilair moesten worden gebouwd door iemand die niet alleen een bekwame vakman was, maar die door de Geest van God begiftigd was om het werk van God te doen.

15

De Geest als kracht voor de gemeente

Jezus leidde Zijn discipelen ongeveer drie jaar op voordat Hij werd gekruisigd, voordat Hij wegging. Maar toen Hij klaar was met hun opleiding en op het punt stond weg te gaan, zei Hij:

En zie, Ik zend de belofte van Mijn Vader op u; maar blijft u in de stad Jeruzalem, totdat u met kracht uit de hoogte bekleed zult worden.

LUKAS 24:49

Zij waren heel goed in staat om zonder dat van Jezus te getuigen. Getuigen betekent eenvoudigweg dat je mensen vertelt wat je hebt gezien. Zij hadden die evangeliën toch kunnen schrijven zonder vervuld te zijn met de Geest? Ze vertelden tenslotte gewoon een verhaal over iets wat ze hadden gezien. Heel veel mensen die geen christen zijn, schrijven hun memoires of schrijven biografieën van mensen die ze hebben gekend. Waarom moesten zij wachten totdat ze met kracht uit de hoogte bekleed waren, voordat ze eropuit gingen om van Jezus te getuigen? Die verbinding met het getuigen wordt expliciet gemaakt in Handelingen 1:8.

Dat kwam doordat ze weliswaar hun volledige opleiding van Hem hadden ontvangen, maar nog steeds niet de kracht van de Heilige Geest hadden, de gave van de Heilige Geest. Het bouwen van de gemeente mag niet door natuurlijke bekwaamheid worden gedaan. Hoe bekwaam een natuurlijk mens ook is in zijn vermogen om te communiceren of om te doen wat hij ook maar doet, het bouwt de gemeente niet.

Want de gemeente is iets geestelijks en moet worden gebouwd door het werk van de Geest van God. Daarom moeten degenen die werken, bouwen en dienen, vervuld zijn met de Geest van God.

Jezus stond Zijn discipelen niet toe om enig dienstwerk te gaan doen zonder eerst met Pinksteren de kracht van de Heilige Geest te ontvangen, hoewel Hij hun opleiding inmiddels had voltooid. Daarna had hun dienstwerk natuurlijk grote kracht en een grote zalving.

Bij de bouw van de tabernakel zien we dat God aan hetzelfde belang hecht. De bouw van Zijn gemeente, de bouw van Zijn bouwwerk, moet plaatsvinden door de gaven van de Heilige Geest. Deze man Bezaleël was degene met de gave. Blijkbaar hield hij toezicht op de andere arbeiders en gaf hij hun kennelijk zelfs onderricht.

16

Vakmensen opleiden voor Gods werk

Er staat meer over hem en hen in hoofdstuk 35, vers 30, tot en met hoofdstuk 36, vers

1. Er staat:

Daarna zei Mozes tegen de Israëlieten: Zie, de HEERE heeft Bezaleël, de zoon van Uri, de zoon van Hur, uit de stam Juda, bij zijn naam geroepen. De Geest van God heeft hem vervuld met wijsheid, inzicht, kennis en allerlei vakmanschap, om ontwerpen te bedenken en om die uit te voeren in goud, zilver en koper; om edel stenen te bewerken en in te zetten, en om hout te bewerken, dus om allerlei kunstig uitgedacht werk te verrichten. Hij heeft hem ook in zijn hart het vermogen gegeven om anderen te leren, hem en Aholiab, de zoon van Ahisamach, uit de stam Dan. Hij heeft hen vervuld met wijsheid van hart om allerlei werk te verrichten: dat van een graveerder, een kunstenaar, een maker van borduurwerk met blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en fijn linnen, en dat van een wever. Zij kunnen allerlei werkzaamheden uitvoeren en ontwerpen bedenken.

EXODUS 35:30-35

Dat wil zeggen: andere ambachtslieden onderwijzen, de anderen opleiden, want deze man zou al dat werk niet met zijn eigen handen doen. Dat zou veel te lang duren: ieder onderdeel maken, elke plank afzonderlijk bewerken en met goud overtrekken,

enzovoort. Hij moest helpers hebben. Maar God gaf hem het vermogen om anderen te onderwijzen en hen in zijn vak en in het gebruik van de gave die hij had ontvangen op te leiden. En dus staat er:

Hij heeft hem ook in zijn hart het vermogen gegeven om anderen te leren, hem en Aholiab, de zoon van Ahisamach, uit de stam Dan. Hij heeft hen vervuld met wijsheid van hart om allerlei werk te verrichten: dat van een graveerder, een kunstenaar, een maker van borduurwerk met blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en fijn linnen, en dat van een wever. Zij kunnen allerlei werkzaamheden uitvoeren en ontwerpen bedenken.

EXODUS 35:34-35

Dat is dus het laatste wat we over hen horen. Maar het punt hier is, zoals ik al zei, dat het werk van God door met de Geest vervulde arbeiders moet worden gedaan, zelfs als het om handwerk gaat, zoals iets maken.

17

Alledaags werk als offer aan God

Iets anders wat we hierbij zien, is dat deze mannen veel beroepen uitoefenden die wij als seculier van aard zouden beschouwen: diamantslijper, houtsnijder, wever van stoffen, beeldhouwer. De vaardigheden die deze mannen hadden, zouden wij normaal gesproken gewoon als een soort seculiere bekwaamheden beschouwen. Ze waren door God gegeven. Maar het interessante is dat iemand deze dingen als gaven van God kan doen, als een offer aan God.

Iemand die geen gave heeft om te prediken, te onderwijzen, te profeteren of een of andere openbare bediening te verrichten, kan een vak hebben dat eigenlijk gewoon iets is wat wij een alledaagse, seculiere vaardigheid noemen. Zoals ik zei: koken,

naaien, auto's repareren, ramen lappen, wat dan ook. Dat zijn gewone dingen, maar het is duidelijk dat mensen met zulke gewone gaven, als God hun die taak heeft gegeven, die aan de Heere kunnen aanbieden.

In dit geval boden ze die aan de Heere aan door werkelijk een gebouw voor Hem te bouwen dat Hij gebouwd wilde hebben. Maar alles wat wij doen, moet bijdragen aan de opbouw van het lichaam van Christus. Dat lichaam bestaat uit mensen, levende stenen die samen tot een heilige tempel worden gebouwd. Met alles wat wij doen, moeten wij elkaar opbouwen.

Denk eraan dat Paulus zei:

Hoe is het dan, broeders? Telkens wanneer u samenkomt, heeft iedereen een psalm, of hij heeft een onderwijzing, of hij heeft een andere taal, of hij heeft een openbaring, of hij heeft een uitleg. Laat alles gebeuren tot opbouw.

1 KORINTHE 14:26

Het gebruikte Engelse woord 'edifying' betekent 'opbouwen' en hangt samen met 'edifice', het Engelse woord voor een gebouw. Wij moeten elkaar dus opbouwen. Zoals deze bouwers een gebouw voor God bouwden, zo bouwen wij allemaal een gebouw voor God. Wij bouwen allemaal het lichaam van Christus en elkaar op. Wij zijn de onderdelen van dat gebouw, de tempel van de Heilige Geest.

18

De heilige zalfolie en het reukwerk

Nog iets anders wat ik naar voren moet brengen, is dat er een speciaal recept was gegeven voor de olie waarmee de priesters en andere dingen gezalfd zouden worden, en voor het reukwerk dat werd gebrand. Ze moesten niet gewoon naar de winkel gaan om een of ander merkproduct te halen. Ze moesten een speciaal, uniek mengsel maken dat nergens anders voor gebruikt mocht worden dan voor de heilige zalving en het heilige reukwerk.

Dat zien we in hoofdstuk 30, vers 22 tot en met 38. In hoofdstuk 30, vers 22, staat:

Verder sprak de HEERE tot Mozes: Wat u betreft, neem voor uzelf de beste specerijen: vijfhonderd sikkal vloeibare mirre, en half zoveel ervan, dus tweehonderdvijftig sikkal geurige kaneel, tweehonderdvijftig sikkal geurige kalmoes,

EXODUS 30:22-23

Een sikkal was een gewichtsmaat. Toen we het over de halve sikkal hadden, ging het om dat gewicht aan zilver. Het was een halve sikkal zilver. Maar nu is dit dezelfde maateenheid, alleen meten ze er specerijen mee. Ze hebben dus vloeibare mirre, welriekende kaneel en welriekende kalmoes.

Vers 24:

ook vijfhonderd sikkal kassia, gerekend volgens de sikkal van het heiligdom, en een hin olijfolie. U moet daarvan heilige zalfolie maken, een zorgvuldig bereid mengsel, werk van een zalfbereider. Het moet heilige zalfolie zijn. U moet daarmee de tent van ontmoeting zalven, de ark van de getuigenis, de tafel met alle bijbehorende voorwerpen, de kandelaar met de bijbehorende voorwerpen, het reukofferaltaar, het brandofferaltaar met alle bijbehorende voorwerpen, en het wasvat met zijn voetstuk. U moet ze dan heiligen, zodat ze allerheiligst zijn; ieder die ze aanraakt, wordt heilig.

EXODUS 30:24-29

De spreker legt dit op grond van zijn Engelse vertaling zo uit: alleen de priesters, die heilig zijn voor de Heere, mogen deze heilige voorwerpen aanraken; een gewoon mens mag dat niet. De aangehaalde HSV kan echter ook betekenen dat wat de voorwerpen aanraakt, daardoor geheiligd wordt.

U moet ook Aäron en zijn zonen zalven, en hen heiligen om Mij als priester te dienen. Vervolgens moet u tot de Israëlieten spreken: Dit is heilige zalfolie voor Mij, al uw generaties door. Een mensenlichaam mag er niet mee gezalfd worden; ook mag u niet iets soortgelijks maken volgens de bereidingswijze van deze olie. Ze is heilig, heilig moet ze voor u zijn. Ieder die zo'n mengsel maakt als dit, of die daarvan iets op een onbevoegde strijkt, moet uitgeroeid worden uit zijn volksgenoten.

EXODUS 30:30-33

Het punt hier is nu dat de zalfolie natuurlijk de Heilige Geest voorstelt. Daarom moet die een andere samenstelling hebben dan andere oliën die voor andere toepassingen worden gebruikt, want de Heilige Geest is anders dan andere geesten: menselijke geesten, demonische geesten. God is een unieke Geest. En dat is wat het woord 'heilig' betekent: apart gezet, anders, uniek, niet normaal, niet gewoon, niet voor algemeen gebruik. De olie moest dus kenmerkende eigenschappen hebben die geen enkele andere olie had. En als ze probeerden die na te maken voor andere toepassingen, of als ze die aanbrachten op mensen die geen priesters waren, dan zou dat zo'n ernstige overtreding zijn dat ze, wat God betrof, van Israël afgesneden zouden worden.

En zo ook het reukwerk. Denk eraan: het reukwerk werd op het reukofferaltaar aangeboden als een zinnebeeld van gebed. Vers 34 zegt:

Verder zei de HEERE tegen Mozes: Neem voor uzelf geurige specerijen: druipende hars, onyx en galbanum, dus geurige specerijen, en zuivere wierook. Dit alles moet in gelijke hoeveelheden zijn.

EXODUS 30:34

De zalfolie en het reukwerk hadden dus allebei een bijzondere samenstelling, omdat er van beide werd gezegd dat ze heilig waren. Heilig betekent: uitsluitend voor één gebruik. Het voor enig ander doel gebruiken werd als ongepast beschouwd en was niet toegestaan.

We hebben dus nog maar twee dingen te behandelen, en dan zijn we klaar met Exodus. Een daarvan gaat over de priesters. We hebben de beschrijving van de priesterkleding en ook de beschrijving van de ceremonie van hun wijding. De daadwerkelijke wijding van de priesters vond pas plaats in Leviticus hoofdstuk 8, maar in hoofdstuk 29 hebben we de beschrijving van die verordening, of rite, van de wijding. Hun kleding wordt beschreven in hoofdstuk 28. En net als al het andere dat met de tabernakel te maken heeft, zijn de kenmerken van hun kleding symbolisch. Daar zullen we dus naar kijken.

Daarna rest alleen nog hoofdstuk 40, waarin ze de tabernakel daadwerkelijk opzetten. We hebben de beschrijving van alles gelezen. We hebben gelezen over het inzamelen van de materialen. We hebben gelezen wie voor het werk is aangewezen en gezalfd. Dus nadat we naar de priesters, hun kleding en hun wijdingsrite hebben gekeken, zullen we in het laatste hoofdstuk kijken naar het opzetten van de tabernakel zelf. Daarmee komen we aan het einde van dit boek. We komen erop terug om het af te maken.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Exodus 25:1-9
- Exodus 30:11-16
- Mattheüs 17:24-27
- Exodus 35:4-29
- Exodus 35:10
- Exodus 35:28
- Exodus 35:29
- Exodus 36:2-7
- Exodus 38:21-24
- Exodus 38:25-26
- Exodus 38:27
- Exodus 38:28-30
- Exodus 38:31
- Exodus 31:1-5
- Exodus 31:6-11
- 1 Petrus 4:10-11
- Efeze 4:29
- 1 Petrus 4:11
- Lukas 24:49
- Exodus 35:30-35
- Exodus 35:34-35
- 1 Korinthe 14:26
- Exodus 30:22-23
- Exodus 30:24-29
- Exodus 30:30-33
- Exodus 30:34

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.